

MARIUSZ JABŁOŃSKI, JUSTYNA WĘGRZYN
Uniwersytet Wrocławski

OCHRONA TAJEMNICY ZAWODOWEJ KOMORNIKA SĄDOWEGO*

1. POJĘCIE ZAWODU ZAUFANIA PUBLICZNEGO

Zgodnie z art. 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (dalej: Konstytucja lub ustawa zasadnicza)¹: „W drodze ustawy można tworzyć samorządy zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony”.

Jak widzimy na tle zacytowanego przepisu, ustrojodawca odniósł się do pojęcia zawodu zaufania publicznego, jednak nie dookreślił, co należy przez nie rozumieć. Z uwagi na brak definicji legalnej tego terminu należy się odnieść do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego (dalej: TK lub Trybunał), który w wyroku o sygnaturze akt K 41/05 uznał, że: „Po pierwsze »zawód zaufania publicznego« to zawód polegający na obsłudze osobistych potrzeb ludzkich, wiążący się z przyjmowaniem informacji dotyczących życia osobistego i zorganizowany w sposób uzasadniający przekonanie społeczne o właściwym dla interesów jednostki wykorzystywaniu tych informacji przez świadczących usługi.

Po drugie, wykonywanie zawodu zaufania publicznego określane jest dodatkowo normami etyki zawodowej, szczególną treścią ślubowania, tradycją korporacji zawodowej czy szczególnym charakterem wykształcenia wyższego i uzyskanej specjalizacji (aplikacja). Ustawodawca ma prawo uzależniać prawo wykonywania zawodu zaufania publicznego od spełnienia przez zainteresowanego określonych warunków dotyczących np. jego kwalifikacji zawodowych i moralnych, w tym wymagania cechy »nieskazitelnego charakteru« i »rękojmi prawidłowego wykonywania zawodu«.

Po trzecie, przymiot zawodu »zaufania publicznego«, jaki charakteryzuje zawody poddane unormowaniom art. 17 ust. 1 Konstytucji, polega nie tylko na

* Wkład autorów w przygotowanie artykułu wynosi po pięćdziesiąt procent.

¹ Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.

objęciu zakresem ich wykonywania pieczy nad prowadzeniem spraw lub ochroną wartości (dóbr) o zasadniczym i (najczęściej) osobistym znaczeniu dla osób korzystających z usług w sferze zawodów zaufania publicznego. Nie wyczerpuje się też w podejmowaniu ważnych — w wymiarze publicznym — czynności zawodowych, wymagających profesjonalnego przygotowania, doświadczenia, dyskrecji oraz taktu i kultury osobistej.

»Zawody zaufania publicznego« wykonywane są — zgodnie z ich konstytucyjnym określeniem — w sposób założony i społecznie aprobowany, o ile ich wykonywaniu towarzyszy realne »zaufanie publiczne«. Na zaufanie to składa się szereg czynników, wśród których na pierwszy plan wysuwają się: przekonanie o zachowaniu przez wykonującego ten zawód dobrej woli, właściwych motywacji, należytej staranności zawodowej oraz wiara w przestrzeganie wartości istotnych dla profilu danego zawodu. W odniesieniu do wykonywania prawniczych zawodów zaufania publicznego do istotnych wartości należy pełne i integralne respektowanie prawa, w tym zwłaszcza — przestrzeganie wartości konstytucyjnych (w ich hierarchii) oraz dyrektyw postępowania»².

Mając na względzie „wymienione cechy charakteryzujące zawód zaufania publicznego [...], warto zaznaczyć, że również na gruncie nauki prawa powszechne jest przekonanie o możliwości ich wyodrębnienia. Jakkolwiek istnieje także odosobniony pogląd, że próby budowania w opozycji do innych zawodów merytorycznej definicji zawodu zaufania publicznego są bezproduktywne, bo wykonywanie każdego zawodu wymaga zaufania publicznego, a ponadto dla każdego zawodu wymagane są inne kryteria zaufania publicznego, konieczne, by wykonywanie danego zawodu odpowiadało zasadom i wartościom społecznego podziału pracy³, to jednak większość przedstawicieli doktryny nie tylko dostrzega, ale i poddaje klasyfikacji swoiste właściwości zawodu zaufania publicznego.

Najczęściej w literaturze przedmiotu do cech tych zalicza się: a) szczególną doniosłość prawidłowego i zgodnego z interesem publicznym wykonywania — istotnego z racji znaczenia, jaką dana dziedzina społecznej aktywności zawodowej odgrywa w społeczeństwie, oraz z racji konieczności zapewnienia ochrony gwarantowanych Konstytucją praw podmiotowych jednostki; b) powierzanie w warunkach wysokiego zaufania uprawiającym taki zawód informacji osobistych i dotyczących życia prywatnego osób korzystających z ich usług; c) uznawanie tych informacji za tajemnicę zawodową, która nie może być ujawniona; d) objęcia osób dysponujących taką tajemnicą — w wypadku możliwości naruszenia istotnych dóbr jednostki w razie jej ujawnienia — immunitetem zwalnia-

² Wyrok TK z dnia 2 lipca 2007 r., K 41/05. Por. wyrok TK z dnia 7 maja 2002 r., SK 22/00; wyrok TK z dnia 18 lutego 2004 r., P 21/02.

³ Zob. M. Kulesza, *Zawód zaufania publicznego*, [w:] *Zawody zaufania publicznego a interes publiczny — korporacyjna reglamentacja versus wolność wykonywania zawodu. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia Senatu RP przy współudziale Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka, 8 kwietnia 2002 r.*, Warszawa 2002, s. 149 nn.

jącym je od odpowiedzialności karnej za nieujawnienie informacji; e) korzystanie ze świadczeń tych zawodów często w razie nastąpienia realnego albo choćby potencjalnego niebezpieczeństwa dla dóbr jednostki o szczególnym charakterze (np. życie, zdrowie, wolność, godność, dobre imię); f) niepodleganie regułom hierarchii urzędniczej; g) występowanie sformalizowanej deontologii zawodowej oraz rękojmnia należytego i zgodnego z interesem publicznym wykonywania zawodu, gwarantowana z jednej strony przez wysokie bariery dostępu do wykonywania każdego z zawodów zaufania publicznego, obejmujące nie tylko wymóg ukończenia odpowiedniego szkolenia, lecz również reprezentowanie odpowiedniego poziomu etycznego, z drugiej — sprawowaną w interesie publicznym pieczęcią organów samorządu zawodowego”⁴.

Podsumowując powyższe ustalenia dokonane na gruncie orzecznictwa TK, należy zauważyć, że wykonywanie „zawodu zaufania publicznego” immanentnie łączy się z dostępem do różnego rodzaju informacji ze sfery prywatnej jednostki. „Dostęp ten jest tyleż nieunikniony, co niezbędny — jako warunek prawidłowego, a w tym przede wszystkim efektywnego wykonywania tych zawodów”⁵. Mając to na uwadze, nie dziwi więc, że jednym z najbardziej istotnych obowiązków osób wykonujących „zawód zaufania publicznego” jest obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej. Jak się okazuje, zobowiązanie, o którym mowa, jest niezbędnym elementem do zdobycia zaufania publicznego, dzięki niemu bowiem jednostka ma czuć się zapewniona, że informacje udostępnione przez nią przedstawicielowi danego zawodu będą zachowane w sekrecie.

2. TAJEMNICE OSÓB WYKONUJĄCYCH ZAWÓD ZAUFANIA PUBLICZNEGO — TAJEMNICA ZAWODOWA

Na gruncie polskiego ustawodawstwa wyróżnia się dwa rodzaje tajemnic, tj. tajemnice zawodowe oraz inne tajemnice prawnie chronione⁶. Z uwagi na brak definicji legalnej tych pojęć — pomimo posługiwania się nimi w wielu aktach prawnych — w doktrynie można znaleźć różne określenia tych terminów⁷.

Tajemnice zawodowe, bo to one są przedmiotem naszego zainteresowania, można uznać za tajemnice związane z wykonywaniem danego zawodu. Wobec tego nie budzi wątpliwości, że tajemnica zawodowa „istnieje, gdy wiadomość nią objęta została uzyskana przez osobę reprezentującą określony zawód lub pracują-

⁴ Wyrok TK z dnia 2 lipca 2007 r., K 41/05.

⁵ *Ibidem*.

⁶ Przez „inne tajemnice prawnie chronione” rozumiemy takie tajemnice, które nie mieszczą się w ramach tajemnic zawodowych.

⁷ Zob. M. Budyn-Kulik *et. al.*, *Komentarz do art. 266 Kodeksu karnego. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2007, s. 29 nn. B. Kunicka-Michalska, *Ochrona tajemnicy zawodowej w polskim prawie karnym*, Warszawa 1972, s. 9.

cą w określonych instytucjach (na przykład bank, urząd skarbowy itp.), w związku z czym było możliwe wejście w posiadanie cudzej tajemnicy czy sekretu”⁸.

Biorąc pod uwagę przytoczoną definicję, dostrzeżemy, że zakresem podmiotowym obejmuje ona m.in. osoby wykonujące zawód zaufania publicznego. Do takich osób zalicza się np. lekarzy, diagnostów laboratoryjnych, sędziów, prokuratorów, a także komorników sądowych. Jeśli chodzi o zakres przedmiotowy tajemnicy zawodowej, to należy wspomnieć, że ustalenie jednolitego katalogu informacji objętych tą tajemnicą jest niemożliwe. Zakres ten wyznaczony jest przez ustawę, która ma zastosowanie względem osób wykonujących dany zawód. W przypadku tajemnicy komornika sądowego jest to ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji⁹ (dalej: u.k.s.).

3. KOMORNIK SĄDOWY JAKO FUNKCJONARIUSZ PUBLICZNY

Na szczególny status komornika wskazuje (oczywiście poza rozwiązaniami określonymi w Kodeksie postępowania cywilnego)¹⁰ szereg rozwiązań ustawowych, np. przepisy Kodeksu karnego¹¹. Zgodnie z treścią art. 115 §13 k.k. za funkcjonariusza publicznego uznaje się: „sędziego, ławnika, prokuratora, funkcjonariusza finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusza, komornika, kuratora sądowego, syndyka, nadzorcę sądowego i zarządcę, osobę orzekającą w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy”.

Komornik wymieniony jest wprost jako funkcjonariusz publiczny, co eliminuje jakiegokolwiek wątpliwości co do zakwalifikowania jego statusu (przynajmniej z punktu widzenia prawnego-karnej ochrony i odpowiedzialności).

Niewątpliwie specyficzny jest również charakter statusu komornika na gruncie przepisów o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki¹². Zgodnie z treścią art. 12 ust. 4: uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, a w przypadku skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego przez komornika — od komornika, sumę pieniężną w wysokości od 2000 złotych do 20 000 złotych. Rozwiązanie to w pełni potwierdza publicznoprawny i samodzielny status komornika

⁸ M. Jabłoński, J. Węgrzyn, *Ochrona tajemnic w polskim porządku prawnym — tajemnica radcowska i adwokacka*, „Przegląd Prawa i Administracji” 2014, XCV, s. 67.

⁹ Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 759 ze zm.

¹⁰ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r., Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.

¹¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks karny, Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.

¹² Ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r., Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.

jako organu, czego wyrazem jest przyjęta konstrukcja jego odpowiedzialności za prowadzone w sposób przewlekły postępowanie egzekucyjne¹³.

Warto też zauważyć, że komornik jest zobowiązany do udostępniania informacji publicznej na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej¹⁴. Również z punktu widzenia tej ustawy jego klasyfikacja jako zobowiązanego opiera się zarówno na kryterium podmiotowym (funkcjonariusz publiczny, organ władzy), jak i przedmiotowym (wykonywanie zadania publicznego).

4. TAJEMNICA KOMORNIKA SĄDOWEGO

Zgodnie z art. 20 ust. 1 u.k.s. „Komornik jest obowiązany zachować w tajemnicy okoliczności sprawy, o których powziął wiadomość ze względu na wykonywane czynności”. Jak wynika z treści tego przepisu, zakres podmiotowy tajemnicy zawodowej dotyczy komornika. Tego już nie można powiedzieć o § 11 ust. 2 Kodeksu etyki zawodowej komornika sądowego (dalej: KEK)¹⁵, który stanowi: „Komornik odpowiada za zachowanie tajemnicy zawodowej przez jego pracowników”. Zastrzeżenia co do tego przepisu wynikają z dwóch względów. Po pierwsze, tajemnica komornicza wiąże jedynie komornika, a nie jego pracowników. Wobec tego nie ma ona zastosowania zarówno do aplikantów komorniczych, asesorów komorniczych, jak i innych osób zatrudnionych w kancelarii komorniczej. Oczywiście, pewne wątpliwości mogą się pojawić w przypadku aplikantów i asesorów, zwłaszcza że doktryna w tej kwestii nie jest jednolita¹⁶. Należy jednak zauważyć, że zarówno aplikanci (art. 29 ust. 2 u.k.s.)¹⁷, jak i asesory komorniczy (art. 32 ust. 6 u.k.s.)¹⁸ są zatrudnieni na umowę

¹³ Warto jednocześnie podkreślić, że skarga ta nie wyklucza możliwości wystąpienia przez zainteresowanego — stronę, której skargę uwzględniono — z odrębnym roszczeniem odszkodowawczym. Może ona w innym postępowaniu dochodzić naprawienia szkody wynikłej ze stwierdzonej przewlekłości od Skarbu Państwa albo solidarnie od Skarbu Państwa i komornika. Postanowienie uwzględniające skargę wiąże sąd w postępowaniu cywilnym o odszkodowanie lub zadośćuczynienie, co do stwierdzenia przewlekłości postępowania

¹⁴ Ustawa z dnia 6 września 2001 r., Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.

¹⁵ Kodeks etyki zawodowej komornika sądowego, tekst jednolity — opublikowany uchwałą KRK nr 909/IV z dnia 8 lutego 2012 r. Kodeks dostępny na stronie: <http://www.komornik.pl/index.php/inne/kodeks-etyki> (dostęp: 18.05.2014).

¹⁶ Por. J. Kurek, *Tajemnica zawodów prawniczych. Tajemnica komornika*, „Monitor Prawniczy” 2014, 2, <http://czasopisma.beck.pl/monitor-prawniczy/arttykul/tajemnice-zawodow-prawniczych-tajemnica-komornika/> (dostęp: 18.05.2014); A. Marciniak, *Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji. Komentarz 2012*, <http://lexis.pl/pages/document?2760352&id=1392020&term=USTAWA%20z%20dnia%2029%20sierpnia%201997%20r.%20o%20komornikach%20s%C4%85dowych%20i%20egzekucji&page=41&pageState=%7B%22openTab%22%3A%22toc%22%2C%22tocCoverBlock%22%3Atrue%7D#27603527> (dostęp: 18.05.2014).

¹⁷ Art. 29 ust. 2 u.k.s.: „Aplikanta komorniczego zatrudnia pracownik”.

¹⁸ Art. 32 ust. 6 u.k.s.: „Komornik ma obowiązek zatrudnić w okresie 2 lat co najmniej jednego asesora komorniczego. Prezes właściwego sądu apelacyjnego może zwolnić komornika z tego obowiązku po zasięgnięciu opinii prezesa sądu rejonowego i rady właściwej izby komorniczej”.

o pracę, wobec tego są oni pracownikami kancelarii komorniczej. W takim przypadku aplikant, asesor oraz inni pracownicy kancelarii zatrudnieni na umowę o pracę zobowiązani będą do zachowania w tajemnicy informacji, o których dowiedzieli się w związku z powierzonymi im czynnościami, na mocy art. 100 § 2 pkt 4 i 5 Kodeksu pracy (dalej: k.p.)¹⁹.

Z punktu widzenia prawno-karnej regulacji w przypadku aplikanta i asesora komorniczego możemy przyjąć, że są to osoby, których status kwalifikuje je jako „osoby pełniące funkcję publiczną”. Świadczy o tym treść art. 30 ust. 2 i 26 ust. 2 oraz 33 u.k.s.e.²⁰ w związku z art. 115 § 19 k.k. Warto przy tym zauważyć, że powoływana często uchwała Sądu Najwyższego (I KZP 12/03), w której stwierdza się, że asesor komorniczy ma status funkcjonariusza publicznego w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 3²¹ została przyjęta w kwietniu 2003 r., a więc jeszcze przed wejściem w życie nowelizacji k.k., tj. 1 lipca 2003 r., w wyniku której została dodana definicja osoby pełniącej funkcję publiczną.

Odmienne kwalifikacja, tzn. identyfikacja aplikanta i asesora z funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu k.k. nie jest w chwili obecnej możliwa²².

Należy przyjąć, że pracownicy kancelarii komorniczej będą traktowani jako osoby, które „pełnią wyłącznie czynności usługowe”²³, należą bowiem do katego-

¹⁹ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, Dz. U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94 ze zm.

²⁰ „Aplikant komorniczy po upływie roku od dnia rozpoczęcia aplikacji komorniczej może być upoważniony przez komornika do samodzielnego wykonywania określonych czynności egzekucyjnych, do których upoważniony jest asesor komorniczy. Upoważnienie to wymaga formy pisemnej i powinno być okazane stronie na jej żądanie przed przystąpieniem do czynności”.

²¹ Uchwała SN z dnia 30 kwietnia 2003 r., sygn. I KZP 12/03: „Asesor komorniczy nie jest funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 3 k.k., jednakże przyjąć należy, że ma on status funkcjonariusza publicznego w rozumieniu tego przepisu, gdy pełni zlecone mu obowiązki zastępcy komornika na podstawie art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882 ze zm.), bądź prowadzi czynności egzekucyjne zlecone mu przez komornika w trybie art. 33 tej ustawy. [...] Jakkolwiek słusznie w doktrynie nie przyznaje się statusu funkcjonariusza publicznego osobom należącym do personelu kancelarii, zatrudnionym przez komornika (por. A. Marek, *Karnoprawne aspekty tajemnicy służbowej komornika sądowego*, PS 2001, z. 1, s. 9–10), co dotyczyć musi także asesora komorniczego, jednakże tenże asesor w zakresie jego statusu karnoprawnego nie może być traktowany inaczej niż komornik w sytuacji, gdy pełni obowiązki zastępcy komornika (art. 26 ust. 1 cyt. ustawy), lub przeprowadza egzekucje w ramach zleconych na podstawie art. 32 ust. 1 cyt. ustawy bądź też wykonuje określone czynności w ramach zlecenia, o którym mowa w art. 33 ust. 2 cyt. ustawy. Należy zatem przyjąć, że asesor komorniczy wykonujący we wskazanych przypadkach klasyczne czynności komornicze ma status funkcjonariusza publicznego w rozumieniu art. 115 § 13 pkt 3 k.k. Odmienne stanowisko co do tej kwestii skutkowałoby z jednej strony brakiem kwalifikowanej, karnoprawnej ochrony asesora komorniczego wypełniającego czynności komornika w określonych przypadkach, z drugiej strony zaś niemożnością pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej za przestępstwa, których podmiotem może być tylko funkcjonariusz publiczny”.

²² Por. Z. Knypl, Z. Merchel, *Komentarz do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji*, Sopot 2013, s. 315.

²³ Por. uwagi K. Tarnackiej, *Prawo do informacji w polskim prawie konstytucyjnym*, Warszawa 2009, s. 140–141.

rii osób, których obowiązki w żaden sposób nie wiążą się z osobistym udziałem w wykonywaniu władztwa publicznoprawnego²⁴, a w szczególności w procesie przygotowywania aktów stosowania prawa²⁵.

Wskazany powyżej art. 100 § 2 pkt 4 i 5 k.p. nie będzie miał jednak zastosowania do osób zatrudnionych na umowę zlecenie lub inną umowę cywilnoprawną, w świetle przepisów k.p. bowiem, osoby o których mowa, nie są pracownikami. Nie oznacza to, że osoba zatrudniona na podstawie wskazanego rodzaju umowy jest zwolniona z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji, o których dowiedziała się, wykonując określone czynności. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby w ramach swobody umów na osobę wykonującą pracę np. na podstawie umowy zlecenie został nałożony taki obowiązek.

Po drugie, oświadczenie o zachowaniu w tajemnicy informacji, do których osoby zatrudnione mają dostęp, powinno być odebrane przy zawieraniu umowy. Trudno więc uznać, aby komornik odpowiadał za zachowanie tajemnicy przez swoich pracowników. Może on jedynie tego wymagać i wyrażnie ich do tego zobowiązać na podstawie złożonego przez nich pisemnego oświadczenia, które wymagane jest w celach dowodowych.

Jeśli chodzi o zakres przedmiotowy tajemnicy komornika sądowego, to należy wspomnieć, że został on określony w art. 20 ust. 1 u.k.s. Zakres ten dotyczy okoliczności sprawy, o których komornik dowiedział się ze względu na wykonywane czynności. Mowa tu więc nie tylko o informacjach, z którymi komornik zapoznał się w trakcie dokonywania konkretnej czynności, ale także i o tych związanych z hipotetyczną czynnością, nawet jeśli ostatecznie nie doszło do jej dokonania. Jak widzimy, zakres przedmiotowy tajemnicy wiążącej komornika sądowego jest szeroki. Obejmuje on również znajdujące się w aktach sprawy materiały (dokumenty i notatki — § 11 ust. 3 KEK)²⁶, jak np. „dane osobowe uczestników czynności, treść oświadczeń i dokumentów złożonych przez uczestników czynności dokonywanej przez komornika, treść postanowień i zarządzeń wydanych przez komornika, treść protokołów z przeprowadzonych czynności”²⁷.

Biorąc pod uwagę zakres przedmiotowy tajemnicy komornika sądowego, warto zastanowić się nad tym, czy uzyskanie przez komornika informacji obje-

²⁴ Władztwo takie wykonuje np. strażnik miejski — por. postanowienie SN z dnia 21 września 2005 r., sygn. akt I KZP 28/05.

²⁵ D. Fleszer zauważa, że „O tym, czy dana osoba jest funkcjonariuszem publicznym decyduje kryterium oparte na charakterze obowiązków oraz zakres odpowiedzialności danej osoby, co oznacza, że funkcjonariuszem publicznym jest osoba zajmująca stanowisko w sektorze służby publicznej, która łączy się z odpowiedzialnością za działania w interesie ogólnym”, D. Fleszer, *Problematyka dostępu do dokumentów urzędowych w jednostkach samorządu terytorialnego na gruncie ustawy o dostępie do informacji publicznej*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2009, nr 12, s. 44.

²⁶ Zob. szerzej: Z. Knypl, Z. Merchel, *op. cit.*, s. 185 nn.

²⁷ G. Kuczyński, *Komentarz do art. 20, [w:] Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji. Komentarz Lex*, red. J. Świeczkowski, Warszawa 2012, s. 132.

tych np. tajemnicą bankową lub tajemnicą skarbową²⁸ sprawia, że jest on związany każdą z tych tajemnic, czy tylko jedną, tj. tajemnicą komornika sądowego. Naszym zdaniem tylko tą ostatnią, a to dlatego, że obowiązek przestrzegania tajemnicy bankowej czy tajemnicy skarbowej wynika z obowiązku przestrzegania tajemnicy komornika, która — o czym była już wcześniej mowa — obejmuje wszystkie informacje, z którymi komornik mógł się zapoznać w związku z wykonywanymi czynnościami.

Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej wymaga także podjęcia przez komornika działań, które mają na celu prawidłowe zabezpieczenie danych, zwłaszcza gdy ich przetwarzanie odbywa się w systemie informatycznym. Jak wynika z § 11 ust. 4²⁹ KEK, owe przedsięwzięcia polegają na wdrożeniu oprogramowania zabezpieczającego dane przed ich niepowołanym ujawnieniem. W praktyce realizacja tego wymogu sprawia jednak trudności³⁰, o czym świadczą statystyki Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (dalej: GODO). Dane z 2009 r. pokazują, że do GODO wpłynęły 43 skargi dotyczące sektora sądów, prokuratury, Policji i komorników. Z tego 19 kontroli³¹ przeprowadzono u komorników sądowych. W 7 nie stwierdzono uchybień. Nieprawidłowości dotyczyły braku „środków technicznych i organizacyjnych zapewniających ochronę przetwarzania danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, a w szczególności brak zabezpieczenia danych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym lub zabranieniem przez osobę nieuprawnio-

²⁸ Art. 2 ust. 5 u.k.s. stanowi: „Organy administracji publicznej, urzędy skarbowe, organy rentowe, o których mowa w art. 476 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, podmioty prowadzące działalność maklerską, organy spółdzielni mieszkaniowych, zarządy wspólnot mieszkaniowych, inne podmioty zarządzające mieszkaniami i lokalami użytkowymi, jak również inne instytucje są obowiązane na pisemne żądanie komornika udzielić mu informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, wykonania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz wykonania innych czynności wchodzących w zakres jego ustawowych zadań, w szczególności dotyczące stanu majątkowego dłużnika oraz umożliwiających identyfikację składników jego majątku. Przepis art. 762 Kodeksu postępowania cywilnego stosuje się odpowiednio”. Jak wynika z treści tego przepisu ustawodawca posłużył się w nim zwrotem „inne instytucje”, co oznacza, że katalog podmiotów zobowiązanych do udzielenia komornikowi sądowemu informacji ma charakter otwarty. Wobec tego bezsprzeczne jest, że do innych instytucji można zaliczyć np. sądy powszechne. W tym miejscu warto wspomnieć, że za nieuzasadnioną odmowę udzielenia komornikowi wyjaśnień lub informacji, o których mowa, albo za udzielenie informacji lub wyjaśnień świadomie fałszywych osoba odpowiedzialna może być na wniosek wierzyciela lub urzędu ukarana przez komornika grzywną do 2000 zł. Grzywną taką może być również ukarany dłużnik, który zaniedba obowiązku powiadomienia o zmianie miejsca swojego pobytu.

²⁹ Zgodnie z § 11 ust. 4 KEK „Komornik stosując w pracy środki elektronicznego utrwalania danych obowiązany jest wdrożyć oprogramowanie zabezpieczające dane przed ich niepowołanym ujawnieniem”.

³⁰ Zob. wyrok NSA z dnia 16 listopada 2011 r., I OSK 2016/10. Wyrok dostępny na stronie http://www.giodo.gov.pl/plik/id_p/2572/j/pl/ (dostęp: 18.05.2014).

³¹ Np. kontrole: DIS-K-421/146/09, DIS-K-421/148/09, DIS-K-421/163/09, DIS-K-421/173/09, DIS-K-421/182/09.

ną, gdyż nie zabezpieczyli właściwie akt osobowych pracowników i uczestników postępowań komorniczych oraz nie odnotowywali faktu wynoszenia akt spraw komorniczych w celu podjęcia czynności egzekucyjnych w terenie. Zdarzyły się też uchybienia dotyczące dokumentacji opisującej sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych odpowiednią do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną, takiej jak np. pominięcie w instrukcji zarządzania systemem informatycznym informacji dotyczących jednego z systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych. Z uwagi na to, że administratorzy danych niezwłocznie podejmowali działania polegające na usuwaniu uchybień stwierdzonych w toku prowadzonych postępowań administracyjnych, wydawane były decyzje umarzające postępowanie”³².

W 2010 r. odnotowano 55 skarg w sektorze sądów prokuratury, Policji i komorników³³. Nie wyodrębniono jednak liczby skarg na działalność komorników. Z liczbowego zestawienia skarg wniesionych do GODO w związku z uchybieniami w zakresie zabezpieczenia danych osobowych odnotowuje się wartości wzrastające. Dane z 2011 r. pokazują, że skutek tego typu istnieje, w okresie tym wpłynęło bowiem o 15 skarg więcej niż w roku poprzednim, a więc w sumie 70³⁴. Jak wynika ze sprawozdania GODO za 2012 r., liczba skarg w sektorze sądów prokuratury, Policji i komorników wciąż wykazuje tendencje zwykłe. W stosunku do 2011 r. wpłynęło o 5 skarg więcej, czyli ogółem 75³⁵.

Zabezpieczenie danych jako „element” tajemnicy zawodowej odgrywa ważną rolę w procesie ich przetwarzania. Aby tajemnica ta była jednak zachowana, konieczne jest nie tylko spełnienie odpowiednich wymogów w zakresie zabezpieczeń, ale także zachowanie szczególnej ostrożności przez komornika podczas przekazywania wiadomości za pomocą środków elektronicznych (§ 11 ust. 5 KEK)³⁶.

Odnosząc się do przepisów ustawy regulujących tajemnicę komornika sądowego, dostrzeżemy, że nie ma ona charakteru absolutnego. Zwolnienie z obowiązku jej zachowania ma miejsce, gdy komornik składa zeznanie jako świadek lub strona przed sądem lub prokuratorem, chyba że ujawnienie tajemnicy zagraża dobru państwa. W tym przypadku od obowiązku zachowania tajemnicy może zwolnić komornika Minister Sprawiedliwości (art. 20 ust. 3 u.k.s.).

Jak widzimy na tle przywołanego przepisu, ustawodawca uzależnił zwolnienie z obowiązku zachowania przez komornika tajemnicy zawodowej od zgody Ministra Sprawiedliwości, gdy ujawnienie informacji objętych tą tajemnicą zagrażałoby dobru państwa. Z sytuacją taką mielibyśmy do czynienia wówczas, gdy

³² Sprawozdanie GODO z 2009 r., www.godo.gov.pl (dostęp: 18.05.2014).

³³ Sprawozdanie GODO z 2010 r., www.godo.gov.pl (dostęp: 18.05.2014).

³⁴ Sprawozdanie GODO z 2011 r., www.godo.gov.pl (dostęp: 18.05.2014).

³⁵ Sprawozdanie GODO z 2012 r., www.godo.gov.pl (dostęp: 18.05.2014).

³⁶ Par. 11 ust. 5 KEK stanowi: „Komornik podczas przekazywania wiadomości środkami elektronicznymi obowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności dla wyeliminowania przypadkowego udostępniania informacji objętych tajemnicą osobie postronnej”.

chodziłoby o ujawnienie informacji niejawnej objętej klauzulą „ściśle tajne”³⁷, „tajne”³⁸, „poufne”³⁹ lub „zastrzeżone”⁴⁰.

³⁷ Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (dalej: u.o.i.n.), a dokładnie z jej art. 5 ust. 1 „Informacjom niejawnym nadaje się klauzulę »ściśle tajne«, jeżeli ich nieuprawnione ujawnienie spowoduje wyjątkowo poważną szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że:

- 1) zagrazi niepodległości, suwerenności lub integralności terytorialnej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zagrazi bezpieczeństwu wewnętrznemu lub porządkowi konstytucyjnemu Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) zagrazi sojuszom lub pozycji międzynarodowej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) osłabi gotowość obronną Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) doprowadzi lub może doprowadzić do identyfikacji funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników służb odpowiedzialnych za realizację zadań wywiadu lub kontrwywiadu, którzy wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze, jeżeli zagrazi to bezpieczeństwu wykonywanych czynności lub może doprowadzić do identyfikacji osób udzielających im pomocy w tym zakresie;
- 6) zagrazi lub może zagrazić życiu lub zdrowiu funkcjonariuszy, żołnierzy lub pracowników, którzy wykonują czynności operacyjno-rozpoznawcze, lub osób udzielających im pomocy w tym zakresie;
- 7) zagrazi lub może zagrazić życiu lub zdrowiu świadków koronnych lub osób dla nich najbliższych albo świadków, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.), lub osób dla nich najbliższych”.

³⁸ Zgodnie z art. 5 ust. 1 u.o.i.n. „Informacjom niejawnym nadaje się klauzulę »tajne«, jeżeli ich nieuprawnione ujawnienie spowoduje poważną szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że:

- 1) uniemożliwi realizację zadań związanych z ochroną suwerenności lub porządku konstytucyjnego Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) pogorszy stosunki Rzeczypospolitej Polskiej z innymi państwami lub organizacjami międzynarodowymi;
- 3) zakłóci przygotowania obronne państwa lub funkcjonowanie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) utrudni wykonywanie czynności operacyjno-rozpoznawczych prowadzonych w celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa lub ścigania sprawców zbrodni przez służby lub instytucje do tego uprawnione;
- 5) w istotny sposób zakłóci funkcjonowanie organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości;
- 6) przyniesie stratę znacznych rozmiarów w interesach ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej”.

³⁹ Zgodnie z art. 5 ust. 3 u.o.i.n. „Informacjom niejawnym nadaje się klauzulę »poufne«, jeżeli ich nieuprawnione ujawnienie spowoduje szkodę dla Rzeczypospolitej Polskiej przez to, że:

- 1) utrudni prowadzenie bieżącej polityki zagranicznej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) utrudni realizację przedsięwzięć obronnych lub negatywnie wpłynie na zdolność bojową Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) zakłóci porządek publiczny lub zagrazi bezpieczeństwu obywateli;
- 4) utrudni wykonywanie zadań służbom lub instytucjom odpowiedzialnym za ochronę bezpieczeństwa lub podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) utrudni wykonywanie zadań służbom lub instytucjom odpowiedzialnym za ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa obywateli lub ściganie sprawców przestępstw i przestępstw skarbowych oraz organom wymiaru sprawiedliwości;

- 6) zagrazi stabilności systemu finansowego Rzeczypospolitej Polskiej;

- 7) wpłynie niekorzystnie na funkcjonowanie gospodarki narodowej”.

⁴⁰ Zgodnie z art. 5 ust. 4 u.o.i.n. „Informacjom niejawnym nadaje się klauzulę »zastrzeżone«, jeżeli nie nadano im wyższej klauzuli tajności, a ich nieuprawnione ujawnienie może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie przez organy władzy publicznej lub inne jednostki organizacyjne

Mając powyższe na względzie należy więc wskazać, że zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy przez komornika sądowego jest możliwe w postępowaniu cywilnym i karnym.

W praktyce można wyodrębnić dwie alternatywne konstrukcje związane ze zwolnieniem komornika sądowego z obowiązku zachowania tajemnicy.

W pierwszej podstawą prawną jest art. 261 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego⁴¹ (dalej: k.p.c.), który daje świadkowi możliwość odmowy odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli np. zeznanie miałoby być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej [podkr. — M.J. i J.W.]. W takiej sytuacji — na co zwraca się uwagę w doktrynie — to od Ministra Sprawiedliwości zależy, czy komornik zostanie zwolniony z tajemnicy zawodowej, ponieważ posłużenie się w tym przepisie przymiotnikiem „istotnej” może być rozumiane w kontekście zakazu ujawnienia tajemnicy zagrażającej dobru państwa (art. 261 § 2 w zw. z art. 20 ust. 3 u.k.s.)⁴².

Natomiast w postępowaniu karnym zastosowanie powinien mieć art. 180 § 1 Kodeksu postępowania karnego⁴³ (dalej: k.p.k.), zgodnie z którym osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne” lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd lub prokurator zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Biorąc pod uwagę rozwiązanie przyjęte w art. 180 § 1 k.p.k., zauważymy, że jeżeli ujawnienie tajemnicy nie zagraża dobru państwa, to wówczas sąd lub prokurator może zwolnić komornika z wiążącej go tajemnicy zawodowej. W przeciwnym wypadku konieczna jest zgoda Ministra Sprawiedliwości⁴⁴.

zadań w zakresie obrony narodowej, polityki zagranicznej, bezpieczeństwa publicznego, przestrzegania praw i wolności obywateli, wymiaru sprawiedliwości albo interesów ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej”.

⁴¹ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r., Kodeks postępowania cywilnego, Dz. U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm. Art. 261 § 2 k.p.c. stanowi: „świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytanie, jeżeli zeznanie mogłoby narazić jego lub jego bliskich, wymienionych w paragrafie poprzedzającym, na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową albo jeżeli zeznanie miałoby być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej. Duchowny może odmówić zeznań co do faktów powierzonych mu na spowiedzi”.

⁴² G. Kuczyński, *op. cit.*, s. 134.

⁴³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r., Kodeks postępowania karnego, Dz. U. z 1997 r., Nr 89, poz. 555 ze zm.

⁴⁴ Przyjęcie takiego stanowiska pozwoliłoby na zastosowanie art. 180 § 1 k.p.k. oraz art. 261 § 2 k.p.c. także do tajemnicy sędziego i prokuratora. W przypadku tych ostatnich w doktrynie przyjmuje się, że sędzia (prokurator) może decydować, czy ujawnić informacje objęte tą tajemnicą, jeżeli ujawnienie tajemnicy nie zagraża dobru państwa, czy też nie. W takim przypadku „bierze on na siebie ryzyko prawidłowości dokonanej oceny, która dokonana wadliwie może być podsta-

Z przeprowadzonych ustaleń wynikałoby, że zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy przez komornika następuje na podstawie art. 261 § 2 k.p.c. oraz art. 180 § 1 k.p.k. Nie można jednak zapomnieć, że pewne odstępstwo od tego obowiązku przewiduje także art. 760¹ k.p.c. Przepis, o którym mowa, nakłada na komornika obowiązek udzielenia informacji — na żądanie wierzyciela, którego roszczenie zostało stwierdzone tytułem wykonawczym lub tytułem egzekucyjnym — czy przeciwko dłużnikowi prowadzone jest postępowanie egzekucyjne. Jeżeli postępowanie takie jest prowadzone, to wówczas w obowiązku komornika jest także powiadomienie wierzyciela o: stosownych sposobach egzekucji, wysokości egzekwowanych roszczeń, a także o aktualnym stanie sprawy.

Druga konstrukcja opiera się na uwzględnieniu zmian, które są następstwem wejścia w życie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych. W przypadku bowiem tajemnicy komornika sądowego, sędziego oraz prokuratora można uznać, że zastosowanie będą mieć przepisy ustaw odnoszących się do danej tajemnicy, a nie art. 180 § 1 k.p.k. Wniosek taki można wyciągnąć ze zmiany tego przepisu, której dokonano w wyniku nowelizacji wprowadzonej przez art. 108 pkt 3 ustawy o ochronie informacji niejawnych, która weszła w życie 2 stycznia 2011 r. Stosownie do art. 180 § 1 *in fine* k.p.k. prokurator lub sąd mogą zwalniać z obowiązku zachowania określonej tajemnicy, „jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej”. W wyroku TK z dnia 13 grudnia 2011 r., K 33/08, „Prokurator Generalny i Sejm [...] wskazali, że fragment ten dotyczy możliwości uregulowania w odmienny sposób trybu zwolnienia z obowiązku przestrzegania określonej tajemnicy. Jako przykłady takich rozwiązań można wskazać: tajemnicę sędziowską (zob. art. 85 § 1 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych; Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.; art. 35 § 1 i 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym; Dz. U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.), tajemnicę prokuratorską (zob. art. 48 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze; Dz. U. z 2008 r., Nr 7, poz. 39 ze zm.) oraz tajemnicę komorniczą (art. 20 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji; Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.)”.

Zmiany, o których mowa, wydają się zmierzać do modyfikacji dotychczasowej koncepcji zwolnienia komornika sądowego z tajemnicy. Rozwiązanie takie wygląda na racjonalne, jednak dopiero wtedy, gdy ustawodawca w jasny i czytelny sposób dokona zmian porządkujących.

Rozważania na tle u.k.s. wymagają uwzględnienia także kwestii związanej z czasem obowiązywania tajemnicy komornika sądowego. Zagadnienie to uregu-

wą do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego” (M. Ordyniak, *Tajemnica sędziowska*, „Monitor Prawniczy” 2014, 7, <http://czasopisma.beck.pl/monitor-prawniczy/artukul/tajemnica-sedziowska/> (dostęp: 18.05.2014). W związku z tym, aby uniknąć tego typu konsekwencji, sędzia w razie wątpliwości powinien się zwrócić do Ministra Sprawiedliwości w celu dokonania przez niego oceny, czy zwolnić sędziego z obowiązku zachowania tajemnicy, czy też nie.

lowane zostało w art. 20 ust. 2. Jak się okazuje, ustawodawca w przepisie tym nie określa górnej granicy tego obowiązku. Przyjmuje, że trwa on także po odwołaniu⁴⁵ komornika, a więc ma charakter dożywotni.

Naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy przez komornika skutkuje odpowiedzialnością dyscyplinarną, która nie wyłącza odpowiedzialności karnej i/lub cywilnej. W przypadku odpowiedzialności karnej podstawą prawną będzie art. 266 § 2 k.k., w myśl którego funkcjonariusz publiczny, który ujawnia osobie nieuprawnionej informację niejawną o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne”, lub informację, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3, oraz art. 265 k.k., który stanowi:

„§ 1. Kto ujawnia lub wbrew przepisom ustawy wykorzystuje informacje niejawne o klauzuli »tajne« lub »ściśle tajne«, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Jeżeli informację określoną w § 1 ujawniono osobie działającej w imieniu lub na rzecz pomiotu zagranicznego, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 3. Kto nieumyślnie ujawnia informację określoną w § 1, z którą zapoznał się w związku z pełnieniem funkcji publicznej lub otrzymanym upoważnieniem, podlega karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku”.

Natomiast jeśli chodzi o odpowiedzialność cywilną, to należy zaznaczyć, że w świetle art. 23 ust. 1 u.k.s. komornik jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności. Przy czym, co wynika z ust. 3 tej jednostki redakcyjnej, Skarb Państwa jest odpowiedzialny za szkodę solidarnie z komornikiem. Przyjęcie ta-

⁴⁵ Czynności tej dokonuje Minister Sprawiedliwości, jeżeli komornik:

- zrezygnował z pełnienia obowiązków komornika;
- z powodu choroby lub utraty sił uznany został przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych za całkowicie niezdolnego do pełnienia obowiązków komornika lub bez uzasadnionej przyczyny odmówił poddania się takiemu badaniu, mimo skierowania przez radę właściwej izby komorniczej lub prezesa właściwego sądu okręgowego;
- ukończył 70. rok życia;
- został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- został ubezwłasnowolniony częściowo bądź całkowicie;
- dopuścił się rażącego lub uporczywego naruszenia przepisów prawa — na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub prezesa właściwego sądu okręgowego;
- z zawinionych przez siebie przyczyn nie wykonał zarządzeń, o których mowa w art. 3 ust. 3 — na wniosek prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub prezesa właściwego sądu okręgowego;
- został ukarany prawomocnym orzeczeniem dyscyplinarnym karą wydalenia ze służby komorniczej;
- nie zawarł umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 24 ust. 2 lub utracił to ubezpieczenie z zawinionych przez siebie przyczyn (art. 15a, u.k.s.).

kiego rozwiązania wynika ze szczególnego statusu komornika, który — o czym była już mowa wcześniej — jest funkcjonariuszem publicznym działającym w imieniu państwa, a nie wierzyciela.

PROTECTION OF PROFESSIONAL SECRECY OF A BAILIFF

Summary

In this article the authors:

- clarify the concept of the profession of public trust;
- clarify the concept of professional secrecy;
- underline the special status of a court bailiff (court bailiff as a public official);
- clarify professional secrecy of court bailiff (range of subjective and objective), arising from Article 20 of the Act of 29 August 1997 — on court bailiffs and enforcement procedure.

Pursuant to that provision:

“Paragraph 1. A bailiff is obliged to keep confidential the circumstances of a case that were acquired due to performed actions.

Paragraph 2. The duty referred a paragraph 1 continues after the cancellation of a bailiff.

Paragraph 3. The duty of professional secrecy ceases when a bailiff testifies as a witness or a party before the court or prosecutor, unless the disclosure of professional secrecy jeopardizes the good of the state. In those cases a bailiff may be relieved of the duty of confidentiality by the Minister of Justice.”